

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล จะเสนอตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนและครู เกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา ในด้าน

2.1 ให้คำปรึกษาแนะนำแก่โรงเรียนในการกำหนดแนวทางในการพัฒนาและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

2.2 แสวงหาความช่วยเหลือและความร่วมมือจากประชาชน หน่วยงาน และส่วนราชการ เพื่อพัฒนาโรงเรียน

2.3 เสนอแนะและประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หน่วยงาน และส่วนราชการ เพื่อให้โรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการให้บริการแก่ชุมชน หน่วยงาน ส่วนราชการและการพัฒนาท้องถิ่น

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนและครูเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา โดยเปรียบเทียบในเรื่อง

3.1 ความคิดเห็นของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียน เกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงกับบทบาทที่คาดหวัง 3 ด้าน

3.2 ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงกับบทบาทที่คาดหวัง 3 ด้าน

3.3 ความคิดเห็นของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนกับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริง 3 ด้าน

3.4 ความคิดเห็นของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนกับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวัง 3 ด้าน

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา

ตอนที่ 5 สรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์กรรมการศึกษาประจำโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 603 คน เป็นกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนที่ไม่ใช่ครู จำนวน 284 คน คือประมาณร้อยละ 47 และครูที่มีได้ดำรงตำแหน่งกรรมการศึกษาประจำโรงเรียน จำนวน 319 คน คือประมาณร้อยละ 53 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนและครู เกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา (ตารางที่ 2 - 7)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 ความคิดเห็นของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียน เกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียน ประถมศึกษา ในด้านให้คำปรึกษาแนะนำแก่โรงเรียนในการกำหนดแนวทางการพัฒนาและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

ข้อ	รายการ	บทบาทที่ปฏิบัติจริง		บทบาทที่คาดหวัง	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1	ให้คำปรึกษาแนะนำแก่โรงเรียนในการกำหนดนโยบายพัฒนาโรงเรียน	1.08	.68	1.90	.29
2	เสนอแนะในการจัดโรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการและเป็นประโยชน์กับชุมชน	.97	.68	1.84	.37
3	เป็นที่ปรึกษาของครูใหญ่ในการวางแผนปรับปรุงการเรียนการสอน	.77	.76	1.69	.63
4	เสนอความคิดเห็นแก่โรงเรียนเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตร เช่น ความสอดคล้องระหว่างหลักสูตรของโรงเรียนกับความต้องการของชุมชน	.67	.65	1.64	.59
5	ร่วมมือกับครูเพื่อหาวิธีการให้ผู้ปกครองสนใจและดูแลให้นักเรียนทำงานตามที่ครูมอบหมาย	1.08	.76	1.87	.34
6	ร่วมให้ความคิดเห็นว่าโรงเรียนควรเลือกสอนวิชาอาชีพเกี่ยวกับการดำรงชีวิตหรือภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6	.92	.80	1.73	.52
7	เสนอความคิดเห็นแก่โรงเรียนเกี่ยวกับการสอนของครู	.78	.72	1.59	.60

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	บทบาทที่ปฏิบัติจริง		บทบาทที่คาดหวัง	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
8	เสนอความคิดเห็นแก่โรงเรียนเกี่ยวกับความ ประพฤติกของครู	.92	.73	1.68	.54
9	ให้คำปรึกษาแนะนำในการแก้ปัญหาของโรงเรียน เช่น เด็กขาดเรียน เด็กประพฤติเกเร ซาก น้ำค่อม น้ำไข	.99	.74	1.87	.36
10	ให้คำแนะนำแก่โรงเรียนในการช่วยเหลือ นักเรียนที่มีปัญหาเช่น ซากแคลนอาหารกลางวัน ซากแคลนเครื่องเขียนแบบเรียน	.82	.73	1.83	.39
11	ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการเรียนและ ความประพฤติกของนักเรียน	.92	.72	1.81	.40
12	ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ อนามัยของนักเรียนทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน	.81	.75	1.84	.41
13	ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการจัดหางบประมาณ เพื่อพัฒนาโรงเรียน	1.11	.77	1.84	.45
14	เป็นที่ปรึกษาของครูใหญ่ในการวางแผนปรับปรุง อาคารสถานที่ของโรงเรียน	1.21	.71	1.86	.40
15	เสนอแนะและร่วมมือกับโรงเรียนในการ เผยแพร่ข่าวสารและความเคลื่อนไหวด้าน การศึกษาของโรงเรียนให้ชุมชนทราบ และ รับฟังความคิดเห็นจากชุมชนมาแจ้งแก่โรงเรียน	.91	.76	1.81	.42

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ขอ	รายการ	บทบาทที่ปฏิบัติจริง		บทบาทที่คาดหวัง	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
16	ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งทรัพยากรในชุมชนเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาโรงเรียน	.86	.75	1.78	.44
	รวม	.93	.74	1.79	.47

จากตารางที่ 2 แสดงว่า โดยส่วนรวมผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียน คาดหวังให้คณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา มีบทบาทในด้านให้คำปรึกษาแนะนำแก่โรงเรียนในการกำหนดแนวทางการพัฒนาและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 1.79, S.D. = .47$) แต่เห็นว่าในการปฏิบัติจริง คณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา มีบทบาทด้านนี้อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = .93, S.D. = .74$)

เมื่อพิจารณาในแต่ละบทบาทพบว่า คณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนคาดหวังให้คณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา มีบทบาทอยู่ในระดับมากทุกบทบาท แต่เห็นว่าในการปฏิบัติจริง คณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา ได้ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยทุกบทบาท บทบาทที่คาดหวังที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การให้คำปรึกษาแนะนำแก่โรงเรียนในการกำหนดนโยบายพัฒนาโรงเรียน ($\bar{X} = 1.90, S.D. = .29$) รองลงมาได้แก่ การร่วมมือกับครูเพื่อหาวิธีการให้ยุปกรรองสนใจและดูแลให้นักเรียนทำงานตามที่ครูมอบหมาย ($\bar{X} = 1.87, S.D. = .34$) และให้คำปรึกษาแนะนำในการแก้ปัญหาของโรงเรียนเช่น เด็กขาดเรียน เด็กประพฤติเกเร ขาดน้ำดื่ม น้ำใช้ ($\bar{X} = 1.87, S.D. = .36$) บทบาทที่คาดหวังที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ การเสนอความคิดเห็นแก่โรงเรียนเกี่ยวกับการสอนของครู ($\bar{X} = 1.59, S.D. = .60$)

บทบาทที่ปฏิบัติจริงที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การเป็นที่ปรึกษาของครูใหญ่ในการวางแผนปรับปรุงอาคารสถานที่ของโรงเรียน ($\bar{x} = 1.21$, $S.D. = .71$) รองลงมาได้แก่ การให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการจัดหางบประมาณเพื่อพัฒนาโรงเรียน ($\bar{x} = 1.11$, $S.D. = .77$) และที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ การเสนอความคิดเห็นแก่โรงเรียนเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตร เช่น ความสอดคล้องระหว่างหลักสูตรของโรงเรียนกับความต้องการของชุมชน ($\bar{x} = .67$, $S.D. = .65$)

จากข้อมูลดังกล่าว จะเห็นได้ว่า บทบาทที่ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียน คาดหวังว่าคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษาคควรปฏิบัติมากที่สุด และรองลงมาเป็นเรื่องการแสดงความคิดเห็นในการกำหนดนโยบายพัฒนาโรงเรียน และร่วมมือกับครูเพื่อแก้ไขปัญหาทางค่านิยมปกครองและนักเรียน แต่คาดหวังว่า คณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนควรปฏิบัติน้อยที่สุดในบทบาทด้านวิชาการคือ เกี่ยวกับการสอนของครู ในขณะที่เดียวกันก็เห็นว่า ในการปฏิบัติจริง คณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษามีบทบาทมากที่สุดในด้านการเสนอแนะผู้บริหารโรงเรียนให้ปรับปรุงอาคารสถานที่ รองลงมาได้แก่การจัดหางบประมาณมาสนับสนุนการพัฒนาโรงเรียนซึ่งเป็นงานธุรการ ส่วนบทบาทที่ปฏิบัติน้อยที่สุดเป็นบทบาทด้านวิชาการได้แก่ การเสนอความคิดเห็นในด้านการวิชาการคือในเรื่องหลักสูตรแก่โรงเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังของ คณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา ในด้านให้คำปรึกษา แนะนำแก่โรงเรียนในการกำหนดแนวทางการพัฒนาและจัดกิจกรรม การเรียนการสอนของโรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

ข้อ	รายการ	บทบาทที่เป็นจริง		บทบาทที่คาดหวัง	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1	ให้คำปรึกษาแนะนำแก่โรงเรียนในการกำหนด นโยบายพัฒนาโรงเรียน	1.03	.54	1.87	.34
2	เสนอแนะในการจัดโรงเรียนให้สอดคล้องกับ ความต้องการและเป็นประโยชน์กับชุมชน	.92	.59	1.82	.44
3	เป็นที่ปรึกษาของครูใหญ่ในการวางแผน ปรับปรุงการเรียนการสอน	.71	.70	1.44	.71
4	เสนอความคิดเห็นแก่โรงเรียนเกี่ยวกับความ เหมาะสมของหลักสูตร เช่น ความสอดคล้อง ระหว่างหลักสูตรของโรงเรียนกับความ ต้องการของชุมชน	.59	.63	1.51	.62
5	ร่วมมือกับครูเพื่อหาวิธีการให้ครูปกครองสนใจ และดูแลให้นักเรียนทำงานตามที่ครูมอบหมาย	1.07	.68	1.88	.32
6	ร่วมให้ความคิดเห็นว่าโรงเรียนควรเลือก สอนวิชาอาชีพที่เกี่ยวกับการดำรงชีวิตหรือภาษา อังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6	.83	.70	1.66	.53
7	เสนอความคิดเห็นแก่โรงเรียนเกี่ยวกับการ สอนของครู	.79	.69	1.43	.61

ตารางที่ 3. (ต่อ)

ข้อ	รายการ	บทบาทที่ปฏิบัติจริง		บทบาทที่คาดหวัง	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
8	เสนอความคิดเห็นแก่โรงเรียนเกี่ยวกับความ ประพฤติกของครู	.85	.69	1.39	.68
9	ให้คำแนะนำในการแก้ปัญหาของโรงเรียน เช่น เด็กขาดเรียน เด็กประพฤติเกเร ขาดน้ำดื่ม น้ำใช้	1.11	.70	1.85	.38
10	ให้คำแนะนำแก่โรงเรียนในการช่วยเหลือ นักเรียนที่มีปัญหา เช่น ขาดแคลนอาหาร กลางวัน ขาดแคลนเครื่องเขียนแบบเรียน	.79	.73	1.76	.51
11	ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการเรียนและความ ประพฤติกของนักเรียน	.94	.65	1.73	.50
12	ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ อนามัยของนักเรียนทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน	.82	.61	1.85	.39
13	ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการจัดหา งบประมาณเพื่อพัฒนาโรงเรียน	1.18	.68	1.88	.36
14	เป็นที่ปรึกษาของครูใหญ่ในการวางแผนปรับ ปรุงอาคารสถานที่ของโรงเรียน	1.10	.62	1.85	.38
15	เสนอแนะและร่วมมือกับโรงเรียนในการเผยแพร่ ข่าวสารและความเคลื่อนไหวด้านการศึกษา ของโรงเรียนให้ชุมชนทราบ และรับฟังความ คิดเห็นจากชุมชนมาแจ้งแก่โรงเรียน	.80	.60	1.83	.40

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	บทบาทที่ปฏิบัติจริง		บทบาทที่คาดหวัง	
		\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.
16	ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งทรัพยากรในชุมชน เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาโรงเรียน	.83	.61	1.85	.42
	รวม	.90	.67	1.72	.52

จากตารางที่ 3 แสดงว่า โดยส่วนรวมผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูคาดหวังให้ คณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา มีบทบาทในแก่นให้คำปรึกษาแนะนำแก่ โรงเรียนในการกำหนดแนวทางในการพัฒนาและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียน ให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 1.72, S.D. = .52$) แต่เห็นว่าในการปฏิบัติจริง คณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา มีบทบาทด้านนี้ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = .90, S.D. = .67$)

เมื่อพิจารณาในแต่ละบทบาท พบว่า ครูคาดหวังให้คณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา มีบทบาทอยู่ในระดับมาก 13 ใน 16 บทบาท มีเพียง 3 บทบาทที่ คาดหวังว่าควรปฏิบัติในน้อย ได้แก่ การเสนอความคิดเห็นแก่โรงเรียนเกี่ยวกับความประพฤติของครู ($\bar{x} = 1.39, S.D. = .68$) การเสนอความคิดเห็นแก่โรงเรียนเกี่ยวกับการสอนของครู ($\bar{x} = 1.43, S.D. = .61$) และการเป็นที่ปรึกษาของครูใหญ่ในการวางแผนปรับปรุงการเรียนการสอน ($\bar{x} = 1.44, S.D. = .71$) แต่เห็นว่าในการปฏิบัติจริง คณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา ได้ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยทุกบทบาท บทบาทที่คาดหวังที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การร่วมมือกับครูเพื่อหาวิธีการให้ช่วยปกครองสนใจและดูแลให้นักเรียนทำงานตามที่ครูมอบหมาย ($\bar{x} = 1.88, S.D. = .32$) และการให้คำ

ปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการจัดหางบประมาณเพื่อพัฒนาโรงเรียน ($\bar{x} = 1.88, s.d. = .36$) รองลงมาได้แก่ การให้ค่าปรึกษาแนะนำแก่โรงเรียนในการกำหนดนโยบายพัฒนาโรงเรียน ($\bar{x} = 1.87, s.d. = .34$) บทบาทที่คาดหวังที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดได้แก่ การเสนอความคิดเห็นแก่โรงเรียนเกี่ยวกับความประพฤติกของครู ($\bar{x} = 1.39, s.d. = .68$)

บทบาทที่ปฏิบัติจริงที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การให้ค่าปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการจัดหางบประมาณเพื่อพัฒนาโรงเรียน ($\bar{x} = 1.18, s.d. = .68$) รองลงมาได้แก่ การเป็นที่ปรึกษาของครูใหญ่ในการวางแผนปรับปรุงอาคารสถานที่ของโรงเรียน ($\bar{x} = 1.10, s.d. = .62$) และที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดได้แก่ การเสนอความคิดเห็นแก่โรงเรียนเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตร เช่น ความสอดคล้องระหว่างหลักสูตรของโรงเรียนกับความต้องการของชุมชน ($\bar{x} = .59, s.d. = .63$)

จากข้อมูลดังกล่าว จะเห็นได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครู คาดหวังว่าบทบาทที่คณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษาคควรปฏิบัติมากที่สุดและรองลงมาเป็นเรื่อง การร่วมมือกับครูเพื่อแก้ไขปัญหาทางบ้านผู้ปกครองและนักเรียน และการให้ค่าปรึกษาแนะนำในการจัดหางบประมาณและการกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาโรงเรียน แต่เห็นว่าควรปฏิบัติ น้อยที่สุดในบทบาทเกี่ยวกับการควบคุมครูคือ การเสนอความคิดเห็นแก่โรงเรียนเกี่ยวกับความประพฤติกของครู และเห็นว่าในการปฏิบัติจริง บทบาทที่คณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษาคควรปฏิบัติมากที่สุดและรองลงมาเป็นเรื่อง การให้ค่าแนะนำทางด้านธุรการได้แก่ การเป็นที่ปรึกษาครูใหญ่ในการจัดหางบประมาณและวางแผนปรับปรุงอาคารสถานที่ของโรงเรียน ส่วนบทบาทที่ปฏิบัติจริงน้อยที่สุด ได้แก่ บทบาทในการเสนอความคิดเห็นด้านวิชาการคือ ในเรื่องหลักสูตรแก่โรงเรียน

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียน ประถมศึกษาในค่านิยมแสวงหาความช่วยเหลือและความร่วมมือจากประชาชน หน่วยงาน และส่วนราชการ เพื่อพัฒนาโรงเรียน

ข้อ	รายการ	บทบาทที่ปฏิบัติจริง		บทบาทที่คาดหวัง	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1	เป็นสื่อกลางชี้แจงให้ประชาชนเข้าใจจุดมุ่งหมายในการดำเนินงานของโรงเรียน	1.12	.75	1.84	.37
2	เป็นสื่อกลางให้ข้อมูลเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีแก่ชุมชนเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียนเช่น ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามหลักสูตรปัจจุบัน	1.00	.76	1.81	.42
3	ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความจำเป็นของโรงเรียนแก่บุคคล องค์กรเอกชน และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง	.77	.72	1.66	.52
4	กระตุ้นและขอความร่วมมือจากประชาชนในท้องถิ่นเพื่อแก้ไขปัญหาของโรงเรียน เช่น ปัญหาเด็กเรียนขาดแคลน	1.03	.78	1.86	.35
5	ประสานงานกับหน่วยงานหรือประชาชนในท้องถิ่นเพื่อช่วยเหลือโรงเรียน	1.05	.71	1.81	.41
6	เสนอแนะและให้ความร่วมมือในการจัดตั้งสมาคมผู้ปกครองและครู หรือชุมนุมศิษย์เก่าของโรงเรียน	.71	.75	1.71	.50

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	บทบาทที่ปฏิบัติจริง		บทบาทที่คาดหวัง	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
7	ร่วมเป็นกรรมการจัดหาเงิน สิ่งของ แรงงาน เพื่อปรับปรุงโรงเรียนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น	1.27	.72	1.87	.35
8	ขอความร่วมมือจากกลุ่มเยาวชน ลูกเสือชาวบ้าน ศิษย์เก่า กลุ่มสนใจอื่น ๆ เพื่อร่วมพัฒนาโรงเรียนเป็นครั้งคราว	.92	.69	1.82	.40
9	ประสานกิจกรรมการพัฒนาโรงเรียนกับการพัฒนาบ้านอื่น เช่น บ้านอนามัย บ้านเกษตร	.92	.74	1.79	.41
รวม		.97	.75	1.80	.42

จากตารางที่ 4 แสดงว่า โดยส่วนรวมผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนคาดหวังให้คณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา มีบทบาทในทางแสวงหาความช่วยเหลือและความร่วมมือจากประชาชน หน่วยงาน และส่วนราชการ เพื่อพัฒนาโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 1.80$, S.D. = .42) แต่เห็นว่าการปฏิบัติจริง คณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษามีบทบาทค่าน้อยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = .97$, S.D. = .75)

เมื่อพิจารณาในแต่ละบทบาทพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียน คาดหวังให้คณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษามีบทบาทอยู่ในระดับมากทุกบทบาท แต่เห็นว่าการปฏิบัติจริง คณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษาได้ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยทุกบทบาท บทบาทที่คาดหวังที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่

การร่วมเป็นกรรมการจัดหาเงิน สิ่งของ แรงงาน เพื่อปรับปรุงโรงเรียนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 1.87, S.D. = .35$) รองลงมาได้แก่ การกระตุ้นและขอความร่วมมือจากประชาชนในท้องถิ่น เพื่อแก้ไขปัญหาของโรงเรียน เช่น ปัญหานักเรียนขาดแคลน ($\bar{X} = 1.86, S.D. = .35$) บทบาทที่คาดหวังที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การให้ข้อมูลเกี่ยวกับความจำเป็นของโรงเรียนแก่บุคคล องค์กรเอกชน และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 1.66, S.D. = .52$) บทบาทที่ปฏิบัติจริงมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การร่วมเป็นกรรมการจัดหาเงิน สิ่งของ แรงงาน เพื่อปรับปรุงโรงเรียนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 1.27, S.D. = .72$) รองลงมาได้แก่ การเป็นสื่อกลางชี้แจงให้ประชาชนเข้าใจจุดมุ่งหมายในการดำเนินงานของโรงเรียน ($\bar{X} = 1.12, S.D. = .75$) และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ การเสนอแนะและให้ความร่วมมือในการจัดตั้งสมาคมผู้ปกครองและครู หรือชุมชนศิษย์เก่าของโรงเรียน ($\bar{X} = .71, S.D. = .75$)

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่า บทบาทที่ผู้ตอบแบบสอบถามคาดหวังให้คณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนปฏิบัติมากที่สุดตรงกับบทบาทที่เห็นว่าคณะกรรมการได้ปฏิบัติจริงมากที่สุด คือ การร่วมเป็นกรรมการจัดหาเงิน สิ่งของ แรงงาน เพื่อปรับปรุงโรงเรียนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ส่วนบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติน้อยที่สุดได้แก่ การให้ข้อมูลเกี่ยวกับความจำเป็นของโรงเรียน บุคคล องค์กรเอกชน และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และบทบาทที่ปฏิบัติน้อยที่สุดก็เป็นบทบาทเกี่ยวกับการให้ข้อมูลคือ การเสนอแนะและให้ความร่วมมือในการจัดตั้งสมาคมผู้ปกครองและครู หรือชุมชนศิษย์เก่าของโรงเรียน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา ในด้านแสวงหาความช่วยเหลือและความร่วมมือจากประชาชน หน่วยงาน และส่วนราชการ เพื่อพัฒนาโรงเรียน

ข้อ	รายการ	บทบาทที่ปฏิบัติจริง		บทบาทที่คาดหวัง	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1	เป็นสื่อกลางชี้แจงให้ประชาชนเข้าใจ จุดมุ่งหมายในการดำเนินงานของ โรงเรียน	1.04	.58	1.86	.38
2	เป็นสื่อกลางให้ข้อมูลเพื่อสร้างความ เข้าใจอันดีแก่ชุมชนเกี่ยวกับการดำเนิน งานของโรงเรียนเช่น ความเข้าใจเกี่ยว กับการเรียนการสอนตามหลักสูตรปัจจุบัน	.89	.60	1.84	.39
3	ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความจำเป็นของ โรงเรียนแก่บุคคล องค์กร เอกชน และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง	.84	.61	1.69	.50
4	กระตุ้นและขอความร่วมมือจากประชาชน ในท้องถิ่นเพื่อแก้ไขปัญหาของโรงเรียน เช่น ปัญหานักเรียนขาดแคลน	.97	.64	1.86	.35
5	ประสาน กับหน่วยงานหรือประชาชนใน ท้องถิ่นเพื่อช่วยเหลือโรงเรียน	1.07	.63	1.85	.36
6	เสนอแนะและให้ความร่วมมือในการจัด ตั้งสมาคมผู้ปกครองและครู หรือชุมนุม ศิษย์เก่าของโรงเรียน	.59	.67	1.68	.52

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	บทบาทที่ปฏิบัติจริง		บทบาทที่คาดหวัง	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
7	ร่วมเป็นกรรมการจัดหาเงิน สิ่งของ แรงงาน เพื่อปรับปรุงโรงเรียนให้ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น	1.40	.58	1.95	.22
8	ขอความร่วมมือจากกลุ่มเยาวชน ลูกเสือ ชาวบ้าน ศิษย์เก่า หรือกลุ่มสนใจอื่น ๆ เพื่อพัฒนาโรงเรียนเป็นครั้งคราว	.93	.72	1.83	.46
9	ประสานกิจกรรมการพัฒนาโรงเรียน กับการพัฒนาบ้านอื่น เช่น บ้านอนามัย บ้านเกษร	.77	.60	1.71	.46
	รวม	.94	.66	1.81	.42

จากตารางที่ 5 แสดงว่า โดยส่วนรวมผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูคาดหวังให้คณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษาที่มีบทบาทด้านแสวงหาความช่วยเหลือและความร่วมมือจากประชาชน หน่วยงาน และส่วนราชการเพื่อพัฒนาโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 1.81$, S.D. = .42) แต่เห็นว่าในการปฏิบัติจริง คณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษาที่มีบทบาทด้านนี้อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = .94$, S.D. = .66)

เมื่อพิจารณาในแต่ละบทบาท พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูคาดหวังให้คณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษาที่มีบทบาทอยู่ในระดับมากทุกบทบาท แต่เห็นว่าในการปฏิบัติจริงคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษาได้ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยทุกบทบาท บทบาทที่คาดหวังที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การร่วมเป็นกรรมการจัดหาเงิน

สิ่งของ แร่งงานเพื่อปรับปรุงโรงเรียนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ($\bar{x} = 1.95$, S.D. = .22) รองลงมาได้แก่ การกระคุนและขอความร่วมมือจากประชาชนในท้องถิ่นเพื่อแก้ไขปัญหาของโรงเรียน เช่น ปัญหานักเรียนขาดแคลน ($\bar{x} = 1.86$, S.D. = .35) และเป็นสื่อกลางชี้แจงให้ประชาชนเข้าใจจุดมุ่งหมายในการดำเนินงานของโรงเรียน ($\bar{x} = 1.86$, S.D. = .38) บทบาทที่คาคหวังที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การเสนอแนะและให้ความร่วมมือในการจัดตั้งสมาคมผู้ปกครองและครู หรือชุมนุมศิษย์เก่าของโรงเรียน ($\bar{x} = 1.68$, S.D. = .52)

บทบาทที่ปฏิบัติจริงที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การร่วมเป็นกรรมการจัดหาเงิน สิ่งของ แร่งงานเพื่อปรับปรุงโรงเรียนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ($\bar{x} = 1.40$, S.D. = .58) รองลงมาได้แก่ การประสานงานกับหน่วยงานหรือประชาชนในท้องถิ่นเพื่อช่วยเหลือโรงเรียน ($\bar{x} = 1.07$, S.D. = .63) และที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ การเสนอแนะและให้ความร่วมมือในการจัดตั้งสมาคมผู้ปกครองและครู หรือชุมนุมศิษย์เก่าของโรงเรียน ($\bar{x} = .59$, S.D. = .67)

จากข้อมูลดังกล่าว จะเห็นได้ว่า บทบาทที่ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูคาคหวังว่าคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษาควรปฏิบัติมากที่สุดตรงกับความคาคหวังของผู้ตอบที่เป็นกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนและตรงกับบทบาทที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่มเห็นว่า คณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษาได้ปฏิบัติอยู่จริง ได้แก่ การร่วมเป็นกรรมการจัดหาเงิน สิ่งของ แร่งงานเพื่อปรับปรุงโรงเรียนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และบทบาทที่ครูคาคหวังว่าคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษาควรปฏิบัติน้อยที่สุดคือ การเสนอแนะและให้ความร่วมมือในการจัดตั้งสมาคมผู้ปกครองและครู หรือชุมนุมศิษย์เก่าของโรงเรียน ก็ตรงกับบทบาทที่เห็นว่าคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนได้ปฏิบัติอยู่จริง

ตารางที่ 6 ความคิดเห็นของคณะกรรมการประจำโรงเรียน เกี่ยวกับ
 บทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังของคณะกรรมการการศึกษาประจำ
 โรงเรียนประถมศึกษา ในด้านเสนอแนะและประสานงานระหว่างโรงเรียน
 กับชุมชน หน่วยงานและส่วนราชการ เพื่อให้โรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการ
 ให้บริการแก่ชุมชน หน่วยงาน ส่วนราชการและการพัฒนาท้องถิ่น

ข้อ	รายการ	บทบาทที่ปฏิบัติจริง		บทบาทที่คาดหวัง	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1	เสนอแนะและประสานงานให้โรงเรียน เข้าร่วมกิจกรรมของท้องถิ่น เช่น ส่ง รายการไปร่วมแสดงในงานประจำปี	.81	.73	1.71	.50
2	ประสานกับโรงเรียนและชุมชน เพื่อให้ ชุมชนได้ใช้อาคาร สถานที่และอุปกรณ์ของ โรงเรียน จัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น จัดสอนวิชาชีพ จัดแข่งขันกีฬา จัดกลุ่ม สนใจ	.93	.76	1.81	.41
3	เสนอแนะให้โรงเรียนเชิญวิทยากรให้ ความรู้แก่ประชาชนเพื่อปรับปรุงความเป็น อยู่ เช่น กำนอาสา สุขภาพอนามัย การ ให้ข้อมูลเรื่องกำหนดการเสียภาษี การขึ้น ทะเบียนทหาร การทำบัตรประจำตัว ประชาชน	.75	.76	1.77	.42
4	ชี้แจงหรือเสนอแนะให้โรงเรียนชี้แจงให้ ประชาชนทราบถึงแนวปฏิบัติของผู้ปกครอง ที่มีเด็กอายุครบเกณฑ์ แนวปฏิบัติในการ จะย้ายโรงเรียน	.89	.81	1.78	.45

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	บทบาทที่ปฏิบัติจริง		บทบาทที่คาดหวัง	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
5	ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและความจำเป็นของชุมชนเพื่อให้โรงเรียนจัดกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาและสนองความต้องการของชุมชน	.76	.72	1.74	.50
6	เสนอให้โรงเรียนร่วมมือกับผู้นปกครองประชาชน หน่วยงานในท้องถิ่นปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	.83	.72	1.81	.45
7	เสนอแนะและประสานงานให้หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องใช้สถานที่ของโรงเรียนเพื่อให้บริการ เช่น ให้การศึกษานอกโรงเรียน ตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นที่ทำการทะเบียนราษฎรประจำตำบล	.60	.75	1.70	.51
8	เสนอแนะให้โรงเรียนจัดนิทรรศการร้านค้า ๆ เป็นต้นว่า ร้านสุขภาพอนามัย ร้านอาชีพ ร้านกฎหมายที่ประชาชนควรทราบ	.53	.71	1.73	.54
9	เสนอแนะให้โรงเรียนเป็นผู้ประสานงานเพื่อแก้ปัญหาของชุมชน	.69	.77	1.69	.54
10	เสนอแนะให้โรงเรียนจัดกิจกรรมที่เป็นตัวอย่างในการพัฒนาโดยอาศัยความร่วมมือจากชุมชน เช่น จัดหรือขอความร่วมมือจากประชาชน องค์การของรัฐและเอกชน จัดทำแปลงทดลองการเกษตร บ่อเลี้ยงปลาหรือเลาไก่ตัวอย่าง ให้สมาชิกของชุมชนได้ศึกษา	.65	.72	1.74	.50

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	บทบาทที่ปฏิบัติจริง		บทบาทที่คาดหวัง	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
11	ช่วยเหลือโรงเรียนในการระบุดูหา ของชุมชนและร่วมให้คำแนะนำในการ จัดทำแผนพัฒนาชุมชน	.69	.73	1.68	.54
12	เสนอแนะและร่วมมือกับโรงเรียนจัด ให้มีบริการแนะแนวทางการศึกษาต่อ หรือการประกอบอาชีพแก่ผู้สนใจ	.80	.75	1.86	.40
13	เสนอแนะให้โรงเรียนร่วมมือกับ ชาวบ้านศึกษาค้นหาวิธีใช้ประโยชน์ จากทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด	.69	.73	1.77	.46
14	ประสานงานให้โรงเรียนร่วมมือกับ ประชาชน องค์การเอกชน มูลนิธิ สร้างสิ่งสาธารณประโยชน์ เช่น ฝายน้ำล้น อ่างเก็บน้ำ ถนน สนาม กีฬา ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น	.73	.75	1.84	.39
	รวม	.74	.75	1.76	.48

จากตารางที่ 6 แสดงว่า โดยส่วนรวมผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นคณะกรรมการ
ศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา คาดหวังให้คณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียน
ประถมศึกษา มีบทบาทในด้านการเสนอแนะและประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
หน่วยงานและส่วนราชการ เพื่อให้โรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการให้บริการแก่ชุมชน

หน่วยงาน ส่วนราชการ และการพัฒนาท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 1.76$, $S.D. = .48$)
 แต่เห็นว่าในการปฏิบัติจริง คณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษาที่มีบทบาทด้านนี้
 อยู่ในระบับน้อย ($\bar{x} = .74$, $S.D. = .75$)

เมื่อพิจารณาในแต่ละบทบาท พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นคณะกรรมการศึกษา
 ประจำโรงเรียนคาดหวังให้คณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา มีบทบาทอยู่
 ในระดับมากทุกบทบาท แต่เห็นว่าในการปฏิบัติจริง คณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียน
 ประถมศึกษาได้ปฏิบัติอยู่ในระบับน้อยทุกบทบาท บทบาทที่คาดหวังที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้
 แก่ การเสนอแนะและร่วมมือกับโรงเรียนเพื่อจัดให้มีบริการแนะแนวด้านการศึกษาต่อหรือ
 การประกอบอาชีพแก่ผู้สนใจ ($\bar{x} = 1.86$, $S.D. = .40$) รองลงมาได้แก่การประ-
 สานงานให้โรงเรียนร่วมมือกับประชาชน องค์การเอกชน มูลนิธิ สร้างสิ่งสาธารณูป-
 โยชน์ เช่น ฝ่ายน้ำดื่ม อ่างเก็บน้ำ ถนน สนามกีฬา ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น ($\bar{x} =$
 1.84 , $S.D. = .39$) บทบาทที่คาดหวังที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ การช่วยเหลือโรงเรียน
 ในการระบับปัญหาของชุมชน และร่วมให้คำแนะนำในการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน ($\bar{x} = 1.68$,
 $S.D. = .54$)

บทบาทที่ปฏิบัติจริงที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การประสานงานกับโรงเรียน
 และชุมชนเพื่อให้ชุมชนได้ใช้อาคาร สถานที่ และอุปกรณ์ของโรงเรียนจัดกิจกรรมต่าง ๆ
 เช่น จัดสอนวิชาชีพ จัดแข่งขันกีฬา จัดกลุ่มสนใจ ($\bar{x} = .93$, $S.D. = .76$) รอง
 ลงมาได้แก่ การชี้แจงหรือเสนอแนะให้โรงเรียนชี้แจงให้ประชาชนทราบถึงแนวปฏิบัติ
 ของผู้ปกครองที่มีเด็กอายุครบเกณฑ์ แนวปฏิบัติในการจะย้ายโรงเรียน ($\bar{x} = .89$,
 $S.D. = .81$) และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ การเสนอให้โรงเรียนจัดนิทรรศการด้าน
 ต่าง ๆ เป็นต้นว่า ด้านสุขภาพอนามัย ด้านอาชีพ ด้านกฎหมายที่ประชาชนควรทราบ
 ($\bar{x} = .53$, $S.D. = .71$)

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่า บทบาทที่ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นคณะกรรมการ
 ศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา คาดหวังว่าคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียน

ประถมศึกษา ควรปฏิบัติมากที่สุด และรองลงมาเป็นเรื่อง การเสนอแนะและร่วมมือกับโรงเรียนจัดบริการแนะแนวศึกษาต่อ หรือการประกอบอาชีพแก่ผู้สนใจ และการประสานงานให้โรงเรียนร่วมมือกับประชาชน องค์การเอกชน มูลนิธิ สร้างสิ่งสาธารณประโยชน์ขึ้นในชุมชน แต่ควรปฏิบัติน้อยที่สุดในเรื่องการช่วยเหลือโรงเรียนในการระดมปัญหาของชุมชน และร่วมให้คำแนะนำในการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน และเห็นว่าในการปฏิบัติจริงคณะกรรมการการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษาที่มีบทบาทมากที่สุด ในด้านการประสานกับโรงเรียนและชุมชน เพื่อให้ชุมชนได้ใช้อาคาร สถานที่ อุปกรณ์ของโรงเรียน รองลงมาได้แก่การชี้แจงหรือ เสนอแนะให้โรงเรียนชี้แจงให้ประชาชนทราบถึงแนวปฏิบัติของผู้ปกครองที่มีเด็กอายุครบเกณฑ์ แนวปฏิบัติในการย้ายโรงเรียน แต่ปฏิบัติน้อยที่สุดในด้านการเสนอให้โรงเรียนจัดนิทรรศการเกี่ยวกับเรื่องที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา ในด้านเสนอแนะและประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หน่วยงานและส่วนราชการ เพื่อให้โรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการให้บริการแก่ชุมชน หน่วยงาน ส่วนราชการและการพัฒนาท้องถิ่น

ข้อ	รายการ	บทบาทที่ปฏิบัติจริง		บทบาทที่คาดหวัง	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1	เสนอแนะและประสานงานให้โรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมของท้องถิ่น เช่น ส่งรายการแสดงไปร่วมในงานประจำปี	.83	.74	1.69	.51
2	ประสานงานกับโรงเรียนและชุมชนเพื่อให้ชุมชนได้ใช้อาคาร สถานที่และอุปกรณ์ของโรงเรียนจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น จัดสอนวิชาชีพ จัดแข่งขันกีฬา จัดกลุ่มสนใจ	1.00	.76	1.80	.41
3	เสนอแนะให้โรงเรียนเชิญวิทยากรให้ความรู้แก่ประชาชนเพื่อปรับปรุงความเป็นอยู่ เช่น ค่าน้ำดื่ม สุภาพอนามัย การให้ข้อมูลเรื่องกำหนดการเสียภาษี การขึ้นทะเบียนทหาร การทำบัตรประจำตัวประชาชน	.54	.62	1.73	.49
4	ชี้แจงหรือเสนอแนะให้โรงเรียนชี้แจงให้ประชาชนทราบถึงแนวปฏิบัติของผู้ปกครองที่มีเด็กอายุครบเกณฑ์ แนวปฏิบัติในการจะย้ายโรงเรียน	.80	.67	1.83	.43

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	บทบาทที่ปฏิบัติจริง		บทบาทที่คาดหวัง	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
5	ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและความจำเป็นของชุมชนเพื่อให้โรงเรียนจัดกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาและสนองความต้องการของชุมชน	.62	.60	1.73	.51
6	เสนอให้โรงเรียนร่วมมือกับผู้ประกอบการ ประชาชน หน่วยงานในท้องถิ่น ปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	.69	.68	1.74	.47
7	เสนอแนะและประสานงานให้หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องใช้สถานที่ของโรงเรียนเพื่อให้บริการ เช่น ให้การศึกษานอกโรงเรียน คึงศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นที่ทำการทะเบียนราษฎรประจำตำบล	.54	.65	1.67	.53
8	เสนอแนะให้โรงเรียนจัดกิจกรรมการค้าต่าง ๆ เป็นค้ำว่าค้ำสุขภาพอนามัย ค้ำอาชีพ ค้ำกฎหมายที่ประชาชนควรทราบ	.39	.55	1.66	.53
9	เสนอแนะให้โรงเรียนเป็นคู่ประสานงานเพื่อแก้ปัญหาของชุมชน	.51	.59	1.70	.51

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	บทบาทที่ปฏิบัติจริง		บทบาทที่คาดหวัง	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
10	เสนอแนะให้โรงเรียนจัดกิจกรรมที่เป็นตัวอย่างในการพัฒนา โดยอาศัยความร่วมมือจากชุมชน เช่น จัดหรือขอความร่วมมือจากประชาชน องค์การของรัฐ และเอกชนจัดทำแปลงทดลองการเกษตร บ่อเลี้ยงปลาหรือเล้าไก่ตัวอย่าง ให้สมาชิกของชุมชนได้ศึกษา	.49	.63	1.70	.52
11	ช่วยเหลือโรงเรียนในการระบุปัญหาของชุมชนและร่วมให้คำแนะนำในการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน	.49	.59	1.64	.55
12	เสนอแนะและร่วมมือกับโรงเรียนจัดให้มีบริการแนะแนวทางการศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพแก่ผู้สนใจ	.62	.71	1.74	.47
13	เสนอแนะให้โรงเรียนร่วมมือกับชาวบ้านศึกษาค้นหาวิธีใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์มากที่สุด	.49	.57	1.74	.50

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	บทบาทที่ปฏิบัติจริง		บทบาทที่คาดหวัง	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
14	ประสานงานให้โรงเรียนร่วมมือกับ ประชาชน องค์การเอกชน มูลนิธิ สร้าง สิ่งสาธารณประโยชน์เช่น ฝายน้ำล้น อ่างเก็บน้ำ ถนน สนามกีฬา ให้แก่ ประชาชนในท้องถิ่น	.68	.66	1.71	.54
	รวม	.62	.67	1.72	.50

จากตารางที่ 7 แสดงว่า โดยส่วนรวมผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูคาดหวังให้คณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา มีบทบาทด้านการเสนอแนะและประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หน่วยงาน และส่วนราชการ เพื่อให้โรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการให้การบริการแก่ชุมชน หน่วยงาน ส่วนราชการ และการพัฒนาท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 1.72$, S.D. = .50) แต่เห็นว่าในการปฏิบัติจริง คณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษามีบทบาทค้ำอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = .62$, S.D. = .67)

เมื่อพิจารณาในแต่ละบทบาทพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูคาดหวังให้คณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา มีบทบาทอยู่ในระดับมากทุกบทบาท แต่เห็นว่าในการปฏิบัติจริงคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษาได้ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย 10 ใน 14 บทบาท 4 บทบาทอยู่ในระดับที่ไม่มีการปฏิบัติเลย ได้แก่ เสนอแนะให้โรงเรียนจัดนิทรรศการด้านต่าง ๆ เป็นต้นว่า ด้านสุขภาพอนามัย ด้านอาชีพ ด้านกฎหมายที่ประชาชนควรทราบ เสนอแนะให้โรงเรียนจัดกิจกรรมที่เป็นตัวอย่างในการพัฒนาโดยอาศัยความร่วมมือจากชุมชน เช่น จัดหรือขอความร่วมมือจากประชาชน องค์การของรัฐและเอกชน จัดหาแปลงทดลองการเกษตร บ่อเลี้ยงปลาหรือได้ตัวอย่าง ให้สมาชิกของ

ชุมชนได้ศึกษา ช่วยเหลือโรงเรียนในการระบุดูหาของชุมชน และร่วมให้คำแนะนำในการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน และเรื่องเสนอแนะให้โรงเรียนร่วมมือกับชาวบ้านศึกษาค้นหาวิธีใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

บทบาทที่คาดหวังที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การชี้แจงหรือเสนอแนะให้โรงเรียนชี้แจงให้ประชาชนทราบถึงแนวปฏิบัติของผู้ปกครองที่มีเด็กอายุครบเกณฑ์ แนวปฏิบัติในการจะย้ายโรงเรียน ($\bar{x} = 1.83$, $S.D. = .43$) รองลงมาได้แก่การประสานงานกับโรงเรียนและชุมชน เพื่อให้ชุมชนได้ใช้อาคาร สถานที่ และอุปกรณ์ของโรงเรียนจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น จัดสอนวิชาชีพ จัดแข่งขันกีฬา จัดกลุ่มสนใจ ($\bar{x} = 1.80$, $S.D. = .41$) บทบาทที่คาดหวังที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ การช่วยเหลือโรงเรียนในการระบุดูหาของชุมชน และร่วมให้คำแนะนำในการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน ($\bar{x} = 1.64$, $S.D. = .55$)

บทบาทที่ปฏิบัติจริงที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การประสานงานกับโรงเรียนและชุมชนเพื่อให้ชุมชนใช้อาคาร สถานที่ และอุปกรณ์ของโรงเรียนจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น จัดสอนวิชาชีพ จัดแข่งขันกีฬา จัดกลุ่มสนใจ ($\bar{x} = 1.00$, $S.D. = .76$) รองลงมาได้แก่ การเสนอแนะและประสานงานให้โรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมของท้องถิ่น เช่น ส่งรายการแสดงไปร่วมในงานประจำปี ($\bar{x} = .83$, $S.D. = .74$) และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ การเสนอแนะให้โรงเรียนจัดนิทรรศการต่าง ๆ เป็นค้นคว้า ค้นสุขภาพอนามัย ค้นอาชีพ ค้นกฎหมายที่ประชาชนควรทราบ ($\bar{x} = .39$, $S.D. = .55$)

จากข้อมูลดังกล่าว จะเห็นได้ว่า บทบาทที่ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูคาดหวังให้คณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษาปฏิบัติมากเป็นลำดับที่สองคือ การประสานงานให้โรงเรียนร่วมมือกับประชาชน องค์การเอกชน มูลนิธิ สร้างสิ่งสาธารณประโยชน์ขึ้นในชุมชน ตรงกับบทบาทที่ผู้ตอบเห็นว่า คณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษาปฏิบัติอยู่จริงมากที่สุด และบทบาทที่เห็นว่าควรปฏิบัติน้อยที่สุดคือ การช่วยเหลือในการระบุดูหาของชุมชน และร่วมให้คำแนะนำในการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน ก็ตรงกับความเห็นของผู้ตอบที่เป็นกรรมการศึกษาประจำโรงเรียน สำหรับบทบาทที่ครูเห็นว่าปฏิบัติ

จริงน้อยที่สุดคือการเสนอให้โรงเรียนจัดกิจกรรมการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชน ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของผู้ตอบที่เป็นกรรมการศึกษาประจำโรงเรียน. บทบาทที่ครูเห็นว่าไม่มีการปฏิบัติเลยทั้ง 4 บทบาท เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของชุมชน

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียน และครู เกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงกับบทบาทที่คาดหวังของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง 3 ด้าน (ตารางที่ 8 - 15)

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบความคิดเห็นของกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงกับบทบาทที่คาดหวังของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา

บทบาท	บทบาทที่ปฏิบัติจริง		บทบาทที่คาดหวัง		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. ให้ความปรึกษาแนะนำแก่โรงเรียนในการกำหนดแนวทางในการพัฒนาและจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น	.93	.74	1.79	.47	3.54**
2. แสวงหาความช่วยเหลือและความร่วมมือจากประชาชน หน่วยงานและส่วนราชการเพื่อพัฒนาโรงเรียน	.97	.75	1.80	.42	2.81**
3. เสนอแนะและประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หน่วยงานและส่วนราชการ เพื่อให้โรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการให้บริการแก่ชุมชน หน่วยงานส่วนราชการและการพัฒนาท้องถิ่น	.74	.75	1.76	.48	2.30

จากตารางที่ 8 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียน เกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ใน 2 ด้านคือ ด้านการให้คำปรึกษาแนะนำแก่โรงเรียนในการกำหนดแนวทางในการพัฒนา และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และด้านการแสวงหาความช่วยเหลือและความร่วมมือจากประชาชน หน่วยงาน และส่วนราชการเพื่อพัฒนาโรงเรียน สำหรับด้านเสนอแนะและประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หน่วยงาน และส่วนราชการ เพื่อให้โรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการให้บริการแก่ชุมชน หน่วยงาน ส่วนราชการ และการพัฒนาท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงกับ
บทบาทที่คาดหวังของคณะกรรมการการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา

บทบาท	บทบาทที่ปฏิบัติจริง		บทบาทที่คาดหวัง		ค่า t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. ให้คำปรึกษาแนะนำแก่โรงเรียนในการกำหนด แนวทางในการพัฒนาและจัดกิจกรรมการเรียน การสอนของโรงเรียนให้สอดคล้องกับ ความต้องการของท้องถิ่น	.90	.67	1.72	.52	2.60**
2. แสวงหาความช่วยเหลือและความร่วมมือจาก ประชาชน หน่วยงานและส่วนราชการเพื่อพัฒนา โรงเรียน	.94	.66	1.81	.42	3.01**
3. เสนอแนะและประสานงานระหว่างโรงเรียน กับชุมชน หน่วยงาน และส่วนราชการ เพื่อให้ โรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการให้บริการแก่ชุมชน หน่วยงาน ส่วนราชการและการพัฒนาท้องถิ่น	.62	.67	1.72	.50	3.03**

**P < .01

(N = 319)

จากตารางที่ 9 แสดงว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังกับ
บทบาทที่ปฏิบัติจริงของคณะกรรมการการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา แตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ทั้ง 3 ด้านคือ ด้านการให้คำปรึกษาแนะนำแก่โรงเรียนในการ
กำหนดแนวทางในการพัฒนา และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนให้สอดคล้อง
กับความต้องการของท้องถิ่น ด้านการแสวงหาความช่วยเหลือและความร่วมมือจากประชาชน
หน่วยงานและส่วนราชการเพื่อพัฒนาโรงเรียน และด้านการเสนอแนะและประสานงาน
ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หน่วยงานและส่วนราชการ เพื่อให้โรงเรียนได้มีส่วนร่วมใน
การให้บริการแก่ชุมชน หน่วยงาน ส่วนราชการและการพัฒนาท้องถิ่น

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนกับ
 ความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของคณะกรรมการศึกษา
 ประจำโรงเรียนประถมศึกษา ท่านให้ค่าปรึกษาแนะนำแก่โรงเรียนในการ
 กำหนดแนวทางในการพัฒนาและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียน
 ให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

กลุ่มตัวอย่างประชากร	N	\bar{x}	S.D.	ค่า t
กรรมการศึกษาประจำโรงเรียน	284	.93	.74	.52
ครู	319	.90	.67	

จากตารางที่ 10 แสดงว่า ความคิดเห็นของคณะกรรมการศึกษาประจำ
 โรงเรียนกับความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของคณะกรรมการศึกษา
 ประจำโรงเรียนประถมศึกษา ท่านให้ค่าปรึกษาแนะนำแก่โรงเรียนในการกำหนดแนว
 ทางในการพัฒนาและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนให้สอดคล้องกับควา
 มต้องการของท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียน
กับความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของคณะกรรมการศึกษา
ประจำโรงเรียนประถมศึกษา ด้านแสวงหาความช่วยเหลือและความร่วมมือ
จากประชาชน หน่วยงานและส่วนราชการ เพื่อพัฒนาโรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง	N	\bar{x}	S.D.	t
กรรมการศึกษาประจำโรงเรียน	284	.97	.75	.52
ครู	319	.94	.66	

จากตารางที่ 11 แสดงว่า ความคิดเห็นของคณะกรรมการศึกษาประจำ
โรงเรียนกับความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของคณะกรรมการศึกษา
ประจำโรงเรียนประถมศึกษา ด้านแสวงหาความช่วยเหลือและความร่วมมือจากประชาชน
หน่วยงานและส่วนราชการ เพื่อพัฒนาโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียน
 กับความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของคณะกรรมการ
 ศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา ด้านเสนอแนะและประสานงาน
 ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หน่วยงาน และส่วนราชการ เพื่อให้โรงเรียน
 ได้มีส่วนร่วมในการให้บริการแก่ชุมชน หน่วยงาน ส่วนราชการ และการ
 พัฒนาท้องถิ่น

กลุ่มตัวอย่างประชากร	N	\bar{X}	S.D.	ค่า t
กรรมการศึกษาประจำโรงเรียน	284	.74	.75	
ครู	319	.62	.67	2.06

จากตารางที่ 12 แสดงว่า ความคิดเห็นของคณะกรรมการศึกษาประจำ
 โรงเรียนกับความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของคณะกรรมการศึกษา
 ประจำโรงเรียนประถมศึกษา ด้านเสนอแนะและประสานงานระหว่างโรงเรียนกับ
 ชุมชน หน่วยงาน และส่วนราชการ เพื่อให้โรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการให้บริการแก่
 ชุมชน ส่วนราชการและการพัฒนาท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียน
 กับความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังของคณะกรรมการ
 ศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา ท่านให้ค่าปรึกษาแนะนำแก่โรงเรียน
 ในการกำหนดแนวทางในการพัฒนา และจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
 ของโรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

กลุ่มตัวอย่างประชากร	N	\bar{X}	S.D.	ค่า t
กรรมการศึกษาประจำโรงเรียน	284	1.79	.47	1.74
ครู	319	1.72	.52	

จากตารางที่ 13 แสดงว่า ความคิดเห็นของคณะกรรมการศึกษาประจำ
 โรงเรียนกับความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังของคณะกรรมการศึกษา
 ประจำโรงเรียนประถมศึกษา ท่านให้ค่าปรึกษาแนะนำแก่โรงเรียนในการกำหนดแนว
 ทางในการพัฒนา และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนให้สอดคล้องกับควา
 มต้องการของท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียน
กับความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังของคณะกรรมการ
ศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา ด้านแสวงหาความช่วยเหลือและ
ความร่วมมือจากประชาชน หน่วยงาน และส่วนราชการเพื่อพัฒนา
โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างประชากร	N	\bar{X}	S.D.	ค่า t
กรรมการศึกษาประจำโรงเรียน	284	1.80	.42	-.29
ครู	319	1.81	.42	

จากตารางที่ 14 แสดงว่า ความคิดเห็นของคณะกรรมการศึกษาประจำ
โรงเรียนกับความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังของคณะกรรมการศึกษา
ประจำโรงเรียนประถมศึกษา ด้านแสวงหาความช่วยเหลือและความร่วมมือจาก
ประชาชน หน่วยงาน และส่วนราชการเพื่อพัฒนาโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน

ศูนย์วิจัยทั่วไป
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 15 เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียน
 กับความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังของคณะกรรมการ
 ศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา คำนวณเสนอแนะและประสานงาน
 ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หน่วยงานและส่วนราชการ เพื่อให้โรงเรียน
 ได้มีส่วนร่วมในการให้บริการแก่ชุมชน หน่วยงาน ส่วนราชการ และการ
 พัฒนาท้องถิ่น

กลุ่มตัวอย่างประชากร	N	\bar{X}	S.D.	ค่า t
กรรมการศึกษาประจำโรงเรียน	284	1.76	.48	1.00
ครู	319	1.72	.50	

จากตารางที่ 15 แสดงว่า ความคิดเห็นของคณะกรรมการศึกษาประจำ
 โรงเรียนกับความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังของคณะกรรมการศึกษา
 ประจำโรงเรียนประถมศึกษา คำนวณเสนอแนะและประสานงานระหว่างโรงเรียนกับ
 ชุมชน หน่วยงาน และส่วนราชการ เพื่อให้โรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการให้บริการแก่
 ชุมชน หน่วยงาน ส่วนราชการและการพัฒนาท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการ
ศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา

ความคิดเห็นของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนและครู เกี่ยวกับปัญหา
และอุปสรรคที่ทำให้การปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียน
ประถมศึกษาไม่บรรลุเป้าหมาย เป็นคำถามปลายเปิด แยกพิจารณาเป็น 4 ก้าน แต่
ลดจำนวนคำถามเรียงลำดับจากความถี่มากไปหาน้อย และนำเสนอ 5 อันดับแรก
(ตารางที่ 16 - 23)

ก้านที่ 1 ให้คำปรึกษาแนะนำแก่โรงเรียนในการกำหนดแนวทางในการพัฒนา
และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

ในจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา
ทั้งสิ้น 284 คน จำนวน 77 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 27.11 ของผู้ตอบแบบสอบถามที่
เป็นกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษาทั้งหมด ได้ระบุปัญหาและอุปสรรคปรากฏ
รายละเอียดดังในตารางที่ 16

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 ความคิดเห็นของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่ค่าปรึกษาแนะนำแก่โรงเรียนในการกำหนดแนวทางในการพัฒนา และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

อันดับที่	ปัญหาและอุปสรรค	ความถี่
1	กรรมการศึกษาขาดความรู้เรื่องหลักสูตรใหม่	29
2	กรรมการศึกษาต้องประกอบอาชีพส่วนตัว ไม่มีเวลามาให้คำแนะนำแก่โรงเรียน	26
3	กรรมการศึกษาไม่ทราบหน้าที่ของตน	16
4	กรรมการศึกษาเห็นว่าครูเป็นผู้มีความรู้ดีแล้ว จึงไม่เสนอแนะ	12
5	การประชุมมีน้อยครั้ง ทำให้ไม่มีเวลาปรึกษาหารือกัน	7

จากตารางที่ 16 จะเห็นได้ว่า เรื่องที่คณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนระบุว่า เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียน ประถมศึกษาในตำบลให้ค่าปรึกษาแนะนำแก่โรงเรียนในการกำหนดแนวทางในการพัฒนา และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น 5 อันดับแรก เป็นปัญหาของกรรมการศึกษาเองทั้งสิ้น เรื่องที่เป็นปัญหามากที่สุดและรองลงมาตามลำดับความถี่ได้แก่ กรรมการศึกษาขาดความรู้เรื่องหลักสูตรใหม่ (ความถี่เท่ากับ 29) และกรรมการศึกษาต้องประกอบอาชีพส่วนตัว ไม่มีเวลามาให้คำแนะนำแก่โรงเรียน (ความถี่เท่ากับ 26)

ในจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูทั้งสิ้น 319 คน จำนวน 106 คนหรือ ร้อยละ 33.23 ของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูทั้งหมด ได้ระบุปัญหาและอุปสรรคปรากฏรายละเอียดดังในตารางที่ 17

ตารางที่ 17 ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคทำให้ค่าปรึกษาแนะนำ
แก่โรงเรียนในการกำหนดแนวทางในการพัฒนาและจัดกิจกรรมการเรียน
การสอนของโรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

อันดับที่	ปัญหาและอุปสรรค	ความถี่
1	กรรมการศึกษามีความรู้อยู่ในระดับต่ำเพียงชั้น ป.4	36
2	กรรมการศึกษาต้องประกอบอาชีพส่วนตัว ไม่มีเวลามาให้คำแนะนำแก่โรงเรียน	22
3	กรรมการศึกษาขาดความรู้เกี่ยวกับเรื่องหลักสูตรใหม่	19
4	กรรมการศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าครูเป็นผู้มีความรู้และเข้าใจ การปฏิบัติอยู่แล้ว จึงไม่เสนอแนะ	8
5	กรรมการศึกษาไม่กล้าแสดงความคิดเห็น	8

จากตารางที่ 17 จะเห็นได้ว่า เรื่องที่ครูระบุว่า เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา ทำให้ค่าปรึกษาแนะนำแก่โรงเรียนในการกำหนดแนวทางในการพัฒนาและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น 5 อันดับแรกเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับกรรมการศึกษาทั้งสิ้น ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของผู้ตอบที่เป็นกรรมการศึกษา เรื่องที่ผู้ตอบที่เป็นครูเห็นว่า เป็นปัญหามากที่สุดและรองลงมาตามลำดับความถี่ ได้แก่ กรรมการศึกษามีความรู้อยู่ในระดับต่ำเพียงชั้น ป.4 (ความถี่เท่ากับ 36) และกรรมการศึกษาต้องประกอบอาชีพส่วนตัว ไม่มีเวลามาให้คำแนะนำแก่โรงเรียน (ความถี่เท่ากับ 22)

ก้ำที่ 2 แสวงหาความช่วยเหลือและความร่วมมือจากประชาชน หน่วยงาน และส่วนราชการเพื่อพัฒนาโรงเรียน

ในจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียน 284 คน จำนวน 72 คนหรือร้อยละ 25.35 ของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนทั้งหมด ได้ระบุปัญหาและอุปสรรค ปรากฏรายละเอียดทั้งในตารางที่ 18

ตารางที่ 18 ความคิดเห็นของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคด้านแสวงหาความช่วยเหลือและความร่วมมือจากประชาชน หน่วยงานและส่วนราชการ เพื่อพัฒนาโรงเรียน

อันดับที่	ปัญหาและอุปสรรค	ความถี่
1	ประชาชนส่วนมากยากจนจึงช่วยเหลือโรงเรียนได้น้อย	35
2	ขาดความร่วมมือระหว่างบ้านกับโรงเรียน	21
3	ประชาชนสนใจในการประกอบอาชีพของตน จึงให้ความช่วยเหลือโรงเรียนได้น้อย	12
4	กรมการศึกษาไม่มีความสามารถที่จะชักชวนให้หน่วยงานอื่นมาช่วยเหลือโรงเรียน	9
5	หน่วยงานอื่นไม่ให้ความร่วมมือกับโรงเรียน	6

จากตารางที่ 18 จะเห็นได้ว่า เรื่องที่คณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนระบุว่าปัญหาและอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียน ประถมศึกษาด้านแสวงหาความช่วยเหลือและความร่วมมือจากประชาชน หน่วยงานและส่วนราชการ เพื่อพัฒนาโรงเรียนมากที่สุดและรองลงมาตามลำดับความถี่ ได้แก่ ประชาชนส่วนมากยากจนจึงช่วยเหลือโรงเรียนได้น้อย (ความถี่เท่ากับ 35) และขาดความร่วมมือกันระหว่างบ้านกับโรงเรียน (ความถี่เท่ากับ 21)

ในจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูทั้งสิ้น 319 คน จำนวน 89 คน หรือ ร้อยละ 27.90 ของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูทั้งหมด ได้ระบุปัญหาและอุปสรรคปรากฏ รายละเอียดดังในตารางที่ 19

ตารางที่ 19 ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคด้านแสวงหาความช่วยเหลือ และความร่วมมือจากประชาชน หน่วยงาน และส่วนราชการเพื่อพัฒนา โรงเรียน

อันดับที่	ปัญหาและอุปสรรค	ความถี่
1	ประชาชนส่วนมากยากจนจึงช่วยเหลือโรงเรียนได้น้อย	28
2	หมู่บ้านตั้งอยู่ห่างไกลจากโรงเรียน ประชาชนจึงมาช่วยพัฒนาโรงเรียนได้น้อย	17
3	ประชาชนสนใจในการประกอบอาชีพของตน จึงให้ความช่วยเหลือแก่โรงเรียนได้น้อย	12
4	กรมการศึกษาไม่ยอมเข้ามาเกี่ยวข้องกับโรงเรียน เพราะเกรงจะได้บริจาคเงิน	8
5	ประชาชนส่วนมากไปให้ความสนใจตัวมากกว่าโรงเรียน	6

จากตารางที่ 19 จะเห็นได้ว่า เรื่องที่ครูระบุว่าเป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา ด้านแสวงหาความช่วยเหลือและความร่วมมือจากประชาชน หน่วยงานและส่วนราชการเพื่อพัฒนาโรงเรียนมากที่สุดได้แก่ ประชาชนส่วนมากยากจน จึงช่วยเหลือโรงเรียนได้น้อย (ความถี่เท่ากับ 28) ความเห็นของผู้ตอบที่เป็นกรรมการศึกษารองลงมาได้แก่ หมู่บ้านตั้งอยู่ห่างไกลจากโรงเรียน ประชาชนจึงมาช่วยพัฒนาโรงเรียนได้น้อย (ความถี่เท่ากับ 17)

คำถามที่ 3 เสนอแนะและประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หน่วยงานและส่วนราชการ เพื่อให้โรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการให้บริการแก่ชุมชน หน่วยงาน ส่วนราชการและการพัฒนาท้องถิ่น

ในจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นคณะกรรมการการศึกษาประจำโรงเรียน 284 คน จำนวน 67 คนหรือร้อยละ 23.59 ของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นคณะกรรมการการศึกษาประจำโรงเรียนทั้งหมด ได้ระบุปัญหาและอุปสรรค ปรากฏรายละเอียดดังในตารางที่ 20

ตารางที่ 20 ความคิดเห็นของคณะกรรมการการศึกษาประจำโรงเรียนเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคด้านเสนอแนะและประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หน่วยงาน และส่วนราชการ เพื่อให้โรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการให้บริการแก่ชุมชน หน่วยงาน ส่วนราชการและการพัฒนาท้องถิ่น

อันดับที่	ปัญหาและอุปสรรค	ความถี่
1	กรรมการศึกษาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพของคนจึงมีไ้ทำงานค้ำนี้	27
2	ขาดการประสานงานระหว่างโรงเรียนกับกรรมการศึกษา	16
3	กรรมการศึกษาไม่ไ้เสนอแนะและประสานงาน เพราะมี การประชุมกันน้อยครั้ง	15
4	ผู้บริหารโรงเรียนขาดการประชาสัมพันธ์ที่ถึงงานค้ำนี้จึงไม่ไ้	6
5	โรงเรียนให้บริการค้ำต่าง ๆ แก่ชุมชนน้อย เพราะครู ส่วนใหญ่มีไ้พักประจำในหมู่บ้านที่ค้ำโรงเรียน	4

จากตารางที่ 20 จะเห็นไ้ว่า เรื่องที่คณะกรรมการการศึกษาประจำโรงเรียนระบุว่าปัญหาและอุปสรรคคือการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการศึกษาประจำโรงเรียน ประถมศึกษา ค้ำเสนอแนะและประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หน่วยงาน และ

ส่วนราชการ เพื่อให้โรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการให้บริการแก่ชุมชน หน่วยงาน ส่วนราชการและการพัฒนาท้องถิ่น มากที่สุดและรองลงมาตามลำดับความดี ได้แก่ กรรมการการศึกษาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพของคน จึงมีไ้ทำงานค้ำนี้ (ความดีเท่ากับ 27) และขาดการประสานงานระหว่างโรงเรียนกับกรรมการการศึกษา (ความดีเท่ากับ 16)

ในจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครู 319 คน จำนวน 105 คนหรือร้อยละ 32.92 ของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูทั้งหมด ได้ระบุปัญหาและอุปสรรค ปรากฏรายละเอียดดังในตารางที่ 21

ตารางที่ 21 ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่เสนอแนะและประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หน่วยงานและส่วนราชการ เพื่อให้โรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการให้บริการแก่ชุมชน หน่วยงาน ส่วนราชการและการพัฒนาท้องถิ่น

อันดับที่	ปัญหาและอุปสรรค	ความดี
1	กรรมการศึกษาประกอบอาชีพของคนจึงมีไ้ปฏิบัติงานค้ำนี้	33
2	ขาดการประสานงานระหว่างบ้านกับโรงเรียน	17
3	โรงเรียนตั้งอยู่ไกลจากหน่วยงานอื่น	16
4	ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ให้ความสนใจงานค้ำนี้น้อย	7
5	กรรมการศึกษาไม่สนใจในความเป็นอยู่ของท้องถิ่น	5

จากตารางที่ 21 จะเห็นได้ว่า เรื่องที่ครูระบุว่าปัญหาและอุปสรรคคือการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา ค้ำเสนอแนะและประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หน่วยงานและส่วนราชการ เพื่อให้โรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการให้บริการแก่ชุมชน หน่วยงาน ส่วนราชการและการพัฒนาท้องถิ่น มากที่สุดไ้แก่ กรรมการศึกษาประกอบอาชีพของคน จึงมีไ้ปฏิบัติงานค้ำนี้ (ความดี

เท่ากับ 33) ซึ่งตรงกับความเห็นของผู้ตอบที่เป็นกรรมการศึกษา รองลงมาได้แก่ ซาก
การประสานงานระหว่างบ้านกับโรงเรียน (ความถี่เท่ากับ 17)

ก้านที่ 4 แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติกรอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามที่คณะกรรมการ
ศึกษาประจำโรงเรียนมอบหมาย

ในจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียน 284 คน
จำนวน 54 คนหรือร้อยละ 19.01 ของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นคณะกรรมการศึกษาประจำ
โรงเรียนทั้งหมด ได้ระบุปัญหาและอุปสรรค ปรากฏรายละเอียดดังในตารางที่ 22

ตารางที่ 22 ความคิดเห็นของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนเกี่ยวกับปัญหาและ
อุปสรรคก้านแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติกรอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่
คณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนมอบหมาย

อันดับที่	ปัญหาและอุปสรรค	ความถี่
1	ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย	22
2	แต่งตั้งคนไม่เหมาะสมกับงาน	15
3	ไม่มีผู้ประสงค์จะรับหน้าที่เพราะถือว่าไม่ได้รับผลประโยชน์อะไรตอบแทน	7
4	ประชาชนที่ได้รับแต่งตั้งเกรงว่า จะต้องสละทั้งกำลังเงิน และกำลังกายให้แก่โรงเรียน จึงไม่ยอมรับเป็นกรรมการ	6
5	หัวหน้าครอบครัวส่วนหนึ่งไปทำงานต่างประเทศ ที่เหลือ อยู่ไม่มีความสามารถหลายท่านจึงมิได้รับแต่งตั้ง	4

จากตารางที่ 22 จะเห็นได้ว่า เรื่องที่คณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนระบุว่าเป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา ท่านแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติกรอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนมอบหมาย มากที่สุดและรองลงมาตามลำดับความถี่ได้แก่ ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย (ความถี่เท่ากับ 22) และแต่งตั้งคนไม่เหมาะสมกับงาน (ความถี่เท่ากับ 15)

ในจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครู 319 คน จำนวน 73 คนหรือร้อยละ 22.88 ของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูทั้งหมด ได้ระบุปัญหาและอุปสรรค ปรากฏรายละเอียดดังในตารางที่ 23

ตารางที่ 23 ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคท่านแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติกรอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนมอบหมาย

อันดับที่	ปัญหาและอุปสรรค	ความถี่
1	กรรมการศึกษาและประชาชนไม่ให้ความร่วมมือ	27
2	หากคนรับผิดชอบงานได้ยาก	20
3	ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งแล้วไม่ปฏิบัติหน้าที่เพราะไม่มีความรู้ความสามารถ	13
4	ไม่มีผู้ประสงค์จะรับหน้าที่เพราะถือว่าไม่ได้รับผลประโยชน์ตอบแทน	6
5	คณะผู้ได้รับแต่งตั้งแตกสามัคคีกัน	4

จากตารางที่ 23 จะเห็นได้ว่า เรื่องที่ครูระบุว่าเป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา ท่านแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติกรอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามที่คณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนมอบหมาย มากที่สุดและรองลงมาตามลำดับความถี่ได้แก่ กรรมการศึกษาและประชาชนไม่ให้ความร่วมมือ (ความถี่เท่ากับ 27) และหากคนรับผิดชอบงานได้ยาก (ความถี่เท่ากับ 20) ซึ่งคล้ายคลึง

กับปัญหาที่เสนอโดยผู้ตอบที่เป็นกรรมการศึกษา คือ ผู้ได้รับแต่งตั้งไม่รับผิดชอบงานที่ได้
รับมอบหมาย

ตอนที่ 5 สรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์กรรมการศึกษาประจำโรงเรียน

จากการสัมภาษณ์ประธานกรรมการศึกษา จำนวน 18 คน และเลขานุการกรรมการ
ศึกษา จำนวน 18 คน รวมทั้งสิ้น 36 คน สรุปผลการสัมภาษณ์ได้เป็น 6 หัวข้อ ดังนี้

1. สถานภาพของกรรมการศึกษา
2. องค์ประกอบและการคัดเลือกกรรมการศึกษา
3. การบริหารบทบาทและความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่กรรมการศึกษา
4. การปฏิบัติงานของกรรมการศึกษา
5. บทบาทของกรรมการศึกษาต่อโรงเรียน
6. ปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้การทำงานของกรรมการศึกษาไม่บรรลุเป้าหมาย

1. สถานภาพของกรรมการศึกษา

กรรมการศึกษาที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่คือ 29 คนหรือร้อยละ 80.56
เคยเป็นกรรมการศึกษามาก่อน และ 25 คนหรือร้อยละ 69.44 รู้จักคุ้นเคยกับกรรมการ
ศึกษาคนอื่น ๆ ในโรงเรียนเป็นอย่างดี

สถานภาพของกรรมการศึกษาตามความเห็นของผู้รับการสัมภาษณ์ส่วนใหญ่
คือ 20 คนหรือร้อยละ 55.56 เห็นว่าควรพิจารณาอายุของผู้ที่จะเป็นกรรมการศึกษากัน
ในจำนวนนี้ส่วนใหญ่คือ 10 คนหรือร้อยละ 50 ของกลุ่มที่ให้พิจารณาเรื่องอายุเห็นว่า
กรรมการศึกษาคควรมีอายุ 30-60 ปี จำนวน 6 คนหรือร้อยละ 30 เห็นว่าควรมีอายุ
25-30 ปี และจำนวน 4 คนหรือร้อยละ 20 เห็นว่าควรมีอายุ 25-60 ปี ส่วนผู้รับการ
สัมภาษณ์อีก 16 คนหรือร้อยละ 44.44 เห็นว่าไม่ควรพิจารณาอายุของผู้ที่จะเป็นกรรมการ
ศึกษา

ในค่านอาชีพ ผู้รับการสัมภาษณ์ทั้ง 36 คนหรือร้อยละ 100 เห็นว่าไม่ควรพิจารณาอาชีพของผู้ที่จะเป็นกรรมการศึกษา สำหรับอาชีพของกรรมการศึกษาในโรงเรียนที่ผู้วิจัยไปสัมภาษณ์ ผู้รับการสัมภาษณ์ส่วนใหญ่คือ 32 คนหรือร้อยละ 88.89 หมายความว่า กรรมการศึกษาที่เป็นอยู่ในปัจจุบันส่วนใหญ่มีอาชีพทำนา

ในค่านระดับความรู้ ผู้รับการสัมภาษณ์จำนวน 23 คนหรือร้อยละ 63.90 เห็นว่า การเลือกกรรมการศึกษาควรพิจารณาระดับความรู้ของบุคคลด้วย ในจำนวนนี้ส่วนใหญ่คือ 17 คนหรือร้อยละ 73.91 ของกลุ่มที่ให้พิจารณาระดับความรู้เห็นว่า กรรมการศึกษาควรมีความรู้ระดับ ป.4 ขึ้นไป และจำนวน 6 คนหรือร้อยละ 26.09 เห็นว่าควรมีความรู้ระดับ ป.6 ขึ้นไป ส่วนผู้รับการสัมภาษณ์จำนวน 13 คน หรือร้อยละ 36.10 เห็นว่าไม่ควรพิจารณาความรู้ของผู้ที่จะเป็นกรรมการศึกษา

สำหรับคุณสมบัติของผู้ที่จะเป็นกรรมการศึกษาที่ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการแต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ.2525 ระบุไว้ว่า ต้องเป็นผู้สนใจในเรื่องการประถมศึกษาและเป็นผู้มีความประพฤติดี ผู้รับการสัมภาษณ์จำนวน 15 คนหรือร้อยละ 41.67 เห็นว่า คุณสมบัติดังกล่าวเพียงพอ แต่ผู้รับการสัมภาษณ์จำนวน 21 คนหรือร้อยละ 58.33 เห็นว่ายังไม่เพียงพอ ควรจะพิจารณาคูสมบัตินี้ไปนี้เพิ่มเติมด้วย คือ เป็นผู้มีการเสียดสละ (ความดีเท่ากับ 17) เป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (ความดีเท่ากับ 3) และเป็นผู้มีวิจิตรใจให้ผู้อื่นมาช่วยเหลือโรงเรียน (ความดีเท่ากับ 2)

2. องค์ประกอบและการคัดเลือกกรรมการศึกษา

จากการสัมภาษณ์ที่เป็นกรรมการศึกษาใน 18 โรงเรียนพบว่า โรงเรียนทั้ง 18 โรงเรียนมีกรรมการศึกษาอยู่ระหว่าง 12-17 คน ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการแต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ.2525 ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน กำหนดให้มีกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนระหว่าง 5-15 คน ซึ่งผู้รับการสัมภาษณ์จำนวน 30 คนหรือร้อยละ 83.33 เห็นว่า เหมาะสมแล้ว

สำหรับกำหนดการคัดเลือกกรรมการศึกษา ผู้รับการสัมภาษณ์ส่วนใหญ่คือ จำนวน 32 คนหรือร้อยละ 88.89 ทบว่า โรงเรียนได้ดำเนินการเสร็จในเดือนมิถุนายน 2525 วิธีการคัดเลือกกรรมการศึกษาทุกปัจจุบันของโรงเรียน ใช้วิธีการตามที่คุณรับการสัมภาษณ์ ระบุดังนี้ จำนวน 16 คน หรือร้อยละ 44.44 ทบว่า ครูใหญ่ ครู และชาวบ้าน ร่วมกัน คัดเลือก จำนวน 10 คนหรือร้อยละ 27.78 ทบว่า ประชาชนคัดเลือก และจำนวน 10 คนหรือร้อยละ 27.78 ทบว่าโรงเรียนคัดเลือกโดยความสมัครใจของผู้ที่ต่อกรจะเป็น กรรมการศึกษา

3. การรับทราบบทบาทและความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่กรรมการศึกษา

ผู้รับการสัมภาษณ์ส่วนใหญ่คือ จำนวน 32 คนหรือร้อยละ 88.89 ทบว่า โรงเรียนหนึ่งมีกรรมการศึกษาได้มากที่สุด 15 คน สำหรับการรับทราบบทบาทและความรู้ที่ จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการศึกษาโดยการอบรม ผู้รับการสัมภาษณ์ส่วนมากคือ จำนวน 28 คนหรือร้อยละ 77.78 ทบว่าได้เข้ารับการอบรมกรรมการศึกษาประจำโรงเรียน ประถมศึกษาซึ่งสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลกได้จัดขึ้นพร้อมกันทุกโรงเรียน เมื่อ วันที่ 25 มิถุนายน 2525 และจำนวน 28 คนนี้ตอบว่า การอบรมดังกล่าวมีประโยชน์ต่อ การปฏิบัติหน้าที่ สำหรับหลักสูตรที่ใช้อบรมในช่วงเวลาดังกล่าว ผู้รับการสัมภาษณ์ที่ได้เข้า รับการอบรมได้แสดงความเห็นว่า เรื่องใดบ้างที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่กรรมการศึกษา และถ้าสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลกจะจัดอบรมกรรมการศึกษาประจำโรงเรียน ขึ้นอีก เรื่องใดบ้างที่ควรคงไว้ และเรื่องใดบ้างควรจะต้องออก ปรากฏรายละเอียดทั้ง ในตารางที่ 24

ตารางที่ 24 ความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรที่สำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดพิษณุโลก จักอบรมกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา
เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2525

เนื้อหา	ความจำเป็น		คงไว้		ตัดออก	
	ความถี่	ลำดับที่	ความถี่	ลำดับที่	ความถี่	ลำดับที่
บทบาทและหน้าที่ของกรรมการศึกษา	24	1	16	1	0	7
การพัฒนาปรับปรุงโรงเรียนประถมศึกษา	23	2	14	2	0	7
พ.ร.บ.ประถมศึกษา 2523 ที่กรรมการ- ศึกษาควรรวม	14	3	9	4	5	3
โครงการพัฒนาการศึกษาของจังหวัดพิษณุโลก หลักสูตรประถมศึกษา 2521 ที่กรรมการศึกษา ควรรวม	13	4	6	6	4	4
การบริหารการประถมศึกษาในรูปคณะกรรมการ นโยบายการจัดการศึกษาของ สปจ. พิษณุโลก	11	5	6	6	6	2
งานของ สปช. ที่กรรมการศึกษาควรรวม	9	6	7	5	4	4
	8	7	11	3	3	6
	4	8	4	8	7	1

จากตารางที่ 24 จะเห็นได้ว่า เนื้อหาที่ผู้รับการสัมภาษณ์เห็นว่าจำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่มากที่สุดและรองลงมาตามลำดับความถี่ได้แก่ บทบาทและหน้าที่ของกรรมการศึกษา และการพัฒนาปรับปรุงโรงเรียนประถมศึกษา และยังเห็นว่าถ้าสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลกจะจักอบรมกรรมการศึกษาขึ้นอีก ควรคงเรื่องดังกล่าวไว้ในหลักสูตรอบรม โดยมีความถี่สูงสุดและรองลงมา ส่วนเนื้อหาของงานของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่กรรมการศึกษาควรรวม เป็นหัวข้อที่ผู้รับการสัมภาษณ์เห็นว่าควรตัดออกมากที่สุด

เนื้อหาที่ผู้รับการสัมภาษณ์ต้องการให้จัดเพิ่มเติมเข้าไปในหลักสูตรอบรมกรรมการศึกษาได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับงานช่างที่จำเป็น (ความถี่เท่ากับ 10) การเกษตรในโรงเรียน (ความถี่เท่ากับ 5) และค่านันทนาการ (ความถี่เท่ากับ 4) หลังจากอบรมและไปปฏิบัติหน้าที่กรรมการการศึกษาที่โรงเรียนแล้ว ผู้รับการสัมภาษณ์ที่ได้รับการอบรมตอบว่าได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในร้านค้าต่าง ๆ โดยมีความถี่สูงสุดและรองลงมาได้แก่ เรื่องบทบาทและหน้าที่ของกรรมการศึกษา ทำให้กรรมการศึกษาเข้าใจหน้าที่ของตน (ความถี่เท่ากับ 16) ได้นำความรู้ไปพัฒนาโรงเรียน (ความถี่เท่ากับ 8) เรื่องการพัฒนาปรับปรุงโรงเรียนประถมศึกษาได้นำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาโรงเรียน (ความถี่เท่ากับ 13) ทำให้เห็นความสำคัญของการศึกษา (ความถี่เท่ากับ 5) เรื่องหลักสูตรประถมศึกษา 2521 ที่กรรมการศึกษาควรรวบ ทำให้เข้าใจแนวการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรใหม่ (ความถี่เท่ากับ 6) และได้ให้ความร่วมมือในกิจกรรมการสันทนาการของครู (ความถี่เท่ากับ 3)

เมื่อถามความจำเป็นที่จะต้องจัดให้กรรมการศึกษาได้รับการอบรม ผู้รับการสัมภาษณ์ส่วนมากคือจำนวน 32 คนหรือร้อยละ 88.89 เห็นว่าจำเป็น เพราะกรรมการศึกษาจะได้ทราบหน้าที่ของตน (ความถี่เท่ากับ 13) เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ปฏิบัติหน้าที่กรรมการศึกษาคิดขึ้น (ความถี่เท่ากับ 6) และเพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ให้แก่กรรมการศึกษา (ความถี่เท่ากับ 6) แต่เมื่อถามว่า หากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลกไม่จัดอบรมกรรมการศึกษา คิดว่ากรรมการศึกษาจะช่วยเหลือโรงเรียนได้เต็มที่หรือไม่ ผู้รับการสัมภาษณ์มีความคิดเห็นแยกออกเป็นสองฝ่าย และมีความถี่ใกล้เคียงกันคือ ผู้รับการสัมภาษณ์จำนวน 20 คนหรือร้อยละ 55.56 เห็นว่าช่วยไม่เต็มที่เพราะกรรมการศึกษาไม่ทราบหน้าที่ของตน (ความถี่เท่ากับ 16) กรรมการศึกษาไม่กล้าแสดงออก (ความถี่เท่ากับ 5) และจำนวน 16 คนหรือร้อยละ 44.44 เห็นว่าช่วยได้เต็มที่เพราะกรรมการศึกษาและประชาชนตื่นตัวในการทำงานอยู่แล้ว (ความถี่เท่ากับ 8) และกรรมการศึกษาและประชาชนต้องการให้ท้องถิ่นของตนเจริญ (ความถี่เท่ากับ 6)

4. การปฏิบัติงานของกรมการศึกษา

นับตั้งแต่มีการแต่งตั้งกรมการศึกษาจนถึงวันสัมมนา ซึ่งเป็นเวลาประมาณ 1 ปี ผู้รับการสัมมนาส่วนมากคือ จำนวน 34 คน หรือร้อยละ 94.44 ทอมว่าโรงเรียน จัดประชุมกรมการศึกษาโดยเฉลี่ยโรงเรียนละ 4 ครั้ง เรื่องสำคัญที่นำมาพิจารณาในการประชุมปรากฏรายละเอียดดังในตารางที่ 25

ตารางที่ 25 เรื่องที่กรมการศึกษาพิจารณาในการประชุม

อันดับที่	เรื่อง	ความถี่
1	การพัฒนาโรงเรียน	30
2	การจัดงานศิษย์เก่า งานประเพณี งานประจำปี และ จัดงานหาเงินเพื่อพัฒนาโรงเรียน	21
3	การติดตามเด็กขาดเรียน	4
4	รับทราบรายรับ รายจ่ายของโรงเรียน	4
5	การวางแผนงานร่วมกัน	2
6	การเกณฑ์เด็กเข้าเรียน	2
7	การควบคุมดูแลความประพฤติของนักเรียน	2
8	การประเมินผลงาน	1

จากตารางที่ 25 จะเห็นได้ว่า เรื่องที่กรมการศึกษานำมาพิจารณาหารือในที่ประชุมมากที่สุดและรองลงมาได้แก่ การพัฒนาโรงเรียน (ความถี่เท่ากับ 30) และการจัดงานต่าง ๆ (ความถี่เท่ากับ 21) แต่งานที่จะมีผลกระทบต่อการพัฒนาด้านวิชาการได้มีการหารือกันน้อยครั้ง เช่น การติดตามเด็กขาดเรียน (ความถี่เท่ากับ 4) การวางแผนงานร่วมกัน (ความถี่เท่ากับ 2) การประเมินผลงาน (ความถี่เท่ากับ 1)

แต่ละครั้งที่โรงเรียนจัดประชุม ผู้รับการสัมภาษณ์ส่วนมากคือ จำนวน 20 คน หรือร้อยละ 55.56 ระบุว่า ส่วนมากกรรมการศึกษามาประชุมไม่ครบ แต่ผู้ตอบส่วนหนึ่งคือจำนวน 8 คนหรือร้อยละ 22.22 ตอบว่า กรรมการศึกษามาประชุมครบทุกคนทุกครั้ง เมื่อพิจารณาบรรยากาศในระหว่างดำเนินการประชุม ผู้รับการสัมภาษณ์จำนวน 12 คน หรือร้อยละ 33.33 ระบุว่า ประธานกรรมการศึกษาเป็นผู้แสดงความคิดเห็นบ่อยที่สุด ผู้รับการสัมภาษณ์จำนวน 11 คนหรือร้อยละ 30.56 ระบุว่าเลขานุการกรรมการศึกษาเป็นผู้แสดงความคิดเห็นบ่อยที่สุด สรุปแล้วทั้งประธานและเลขานุการกรรมการศึกษาได้แสดงความคิดเห็นบ่อยครั้ง ผู้รับการสัมภาษณ์จำนวน 27 คนหรือร้อยละ 75.00 ระบุว่า ในระหว่างการประชุม กรรมการศึกษาส่วนมากได้แสดงความคิดเห็น เพราะที่ประชุมเปิดโอกาสให้ได้แสดงความคิดเห็นโดยทั่วกัน ส่วนปัญหาความขัดแย้งอื่น ๆ ผู้รับการสัมภาษณ์จำนวน 28 คนหรือร้อยละ 77.78 ตอบว่า ไม่มีสภาพที่เกิดการถกเถียงกันจนหาข้อยุติไม่ได้ หรือสาเหตุของความขัดแย้งในที่ประชุมทำให้เกิดเป็นปัญหาส่วนตัวระหว่างกรรมการศึกษากัน

นอกจากนั้น ผู้รับการสัมภาษณ์ได้ระบุว่า การปฏิบัติงานตามหน้าที่ของกรรมการศึกษานอกจากจะได้รับความรู้จากการที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลกจัดอบรมแล้ว กรรมการศึกษายังแสวงหาความรู้เพื่อนำมาสนับสนุนการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของตนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยผู้รับการสัมภาษณ์จำนวน 24 คนหรือร้อยละ 66.67 ระบุว่า กรรมการศึกษาเคยไปเยี่ยมโรงเรียนอื่น ผู้จัดโอกาสให้ไปเยี่ยมโรงเรียนได้แก่โรงเรียนที่ตนเป็นกรรมการศึกษาอยู่ (ความถี่เท่ากับ 13) ไปเป็นการส่วนตัว (ความถี่เท่ากับ 7) และประธานกรรมการศึกษาเป็นผู้จัด (ความถี่เท่ากับ 7) โรงเรียนที่ไปเยี่ยมส่วนมากเป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในท้องที่จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งเป็นโรงเรียนในท้องที่อำเภอเดียวกัน แต่อยู่ต่างกลุ่มโรงเรียน (ความถี่เท่ากับ 13) โรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนเดียวกัน (ความถี่เท่ากับ 11) และโรงเรียนในท้องที่ต่างอำเภอ (ความถี่เท่ากับ 7) สำหรับลักษณะเฉพาะของโรงเรียนที่ทำให้ไปเยี่ยมชมแล้วเกิดความพึงพอใจ ปรากฏรายละเอียดในตารางที่ 26

ตารางที่ 26 ลักษณะพิเศษของโรงเรียนที่กรรมการศึกษาไปเยี่ยมชมและพึงพอใจ

อันดับที่	ลักษณะพิเศษของโรงเรียน	ความถี่
1	ได้รับความร่วมมือจากกรรมการศึกษาเป็นอย่างดี	8
2	มีการจัดชั้นเรียนครบทุกหมวดประสบการณ์	5
3	จัดพัฒนาทุกด้านได้ดี	3
4	มีการจัดหา จัดทำ อุปกรณ์การสอน	2
5	การจัดโรงเรียนเป็นธรรมชาติ	1

จากตารางที่ 26 จะเห็นได้ว่าลักษณะของโรงเรียนที่ทำให้กรรมการศึกษามีความพึงพอใจมากที่สุดได้แก่ โรงเรียนที่ได้รับความร่วมมือจากกรรมการศึกษาเป็นอย่างดี รองลงมาได้แก่โรงเรียนที่มีการจัดชั้นเรียนครบทุกหมวดประสบการณ์

เมื่อศึกษาลักษณะการทำงานของกรรมการศึกษาว่าเป็นระบบหรือไม่ จากผู้รับการสัมภาษณ์จำนวน 21 คนหรือร้อยละ 58.33 ตอบว่า เมื่อจะปฏิบัติงาน คณะกรรมการศึกษาไม่ได้เขียนแผนงานหรือโครงการไว้ ผู้รับการสัมภาษณ์จำนวน 15 คน หรือร้อยละ 41.67 ตอบว่า คณะกรรมการศึกษาได้เขียนแผนงานหรือโครงการก่อนปฏิบัติงาน การกำหนดว่าจะเขียนแผนงานหรือโครงการอะไรบ้างนั้น ผู้รับการสัมภาษณ์ 8 คนในจำนวน 15 คนหรือร้อยละ 53.33 ระบุว่า กรรมการศึกษาทุกคนร่วมกันกำหนด และผู้รับการสัมภาษณ์ 14 คนในจำนวน 15 คนหรือร้อยละ 93.33 ให้ข้อมูลว่า กรรมการศึกษาทุกคนได้รับทราบแผนงานหรือโครงการว่าแต่ละปีจะทำอะไรบ้าง เมื่อสิ้นแต่ละปีการศึกษา ผู้รับการสัมภาษณ์ส่วนมากคือจำนวน 23 คนหรือร้อยละ 63.89 คิดว่าจะสรุปผลการดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการที่ทำเสร็จแล้วรายงานให้อำเภอรอบ ส่วนการจัดเก็บแผนงานหรือโครงการได้ดำเนินงานเสร็จที่เป็นเอกสาร มีวิธีการดังนี้ ผู้รับการสัมภาษณ์จำนวน 15 คนหรือร้อยละ 41.67 แยกเก็บไว้เป็นเรื่อง ๆ ผู้รับการสัมภาษณ์จำนวน 14 คนหรือร้อยละ 38.89 ระบุว่า เก็บรวมกับเรื่องอื่น ๆ โดยไม่แยกเป็นปีการศึกษา

การประชุมกรรมการศึกษาแต่ละครั้ง ผู้รับการสัมภาษณ์ส่วนมากคือจำนวน 23 คนหรือร้อยละ 63.89 ระบุว่า ใ้จกมันทีกไว้เป็นหลักฐานทุกครั้ง สำหรับการรายงานผลการประชุมกรรมการศึกษาให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทราบนั้น ผู้รับการสัมภาษณ์ 10 คนในจำนวน 23 คนหรือร้อยละ 43.49 แจ้งว่า ใ้จรายงานเป็นบางครั้ง ผู้รับการสัมภาษณ์ 9 คนในจำนวน 23 คนหรือร้อยละ 39.13 แจ้งว่าไม่ใ้จรายงานด้วยเหตุผลต่าง ๆ กัน เช่นถือว่าเป็นเรื่องภายในของโรงเรียน (ความถี่เท่ากับ 5) ถือว่าการประชุมบางครั้ง เป็นเรื่องที่ไม่สำคัญ (ความถี่เท่ากับ 2) และถือว่ารายงานแล้วคงไม่ใ้จรับประโยชน์อะไร (ความถี่เท่ากับ 2)

การใ้จจ่ายเงินส่วนที่กรรมการศึกษาหาใ้จ มีแนวปฏิบัติดังนี้ คณะกรรมการศึกษาร่วมกันกำหนดแนวปฏิบัติแล้วปฏิบัติคามอย่างเคร่งครัด (ความถี่เท่ากับ 10) แต่งตั้งเป็นคณะกรรมการฝ่ายเก็บรักษาและใ้จจ่ายตามมติคณะกรรมการศึกษา (ความถี่เท่ากับ 6) นำฝากธนาคารเมื่อมีการเบิกจ่ายปฏิบัติคามมติที่ประชุม (ความถี่เท่ากับ 6)

การปฏิบัติงานอย่างใ้จอย่างหนึ่งแค่ขาดเงินค่าเนิงงาน ผู้รับการสัมภาษณ์ทั้ง 36 คนหรือร้อยละ 100 แจ้งว่าต้องคิดวิธีหาเงิน ซึ่งคิดว่าควรใ้จวิธีการต่าง ๆ กัน เช่น ขอบริจาคจากชาวบ้าน (ความถี่เท่ากับ 21) ัจงานหาเงิน (ความถี่เท่ากับ 13) เสียสละเงินส่วนตัวและทำนาในที่กินของสหกรณ์หมู่บ้านเมื่อจำหน่ายผลผลิตแล้วนำมาใ้จจ่าย (ความถี่เท่ากับ 1)

การแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเป็นกรณีพิเศษ ผู้รับการสัมภาษณ์จำนวน 16 คนหรือร้อยละ 44.44 แจ้งว่า ไม่เคยแต่งตั้งบุคคลช่วยทำงาน แต่ผู้รับการสัมภาษณ์จำนวน 20 คนหรือร้อยละ 55.56 แจ้งว่า เคยแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือผู้ช่วยทำงานฝ่ายต่างๆ โดยใ้จทำงานฝ่ายต่าง ๆ ดังนี้ ฝ่ายพัฒนาโรงเรียน (ความถี่เท่ากับ 16) ฝ่ายประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียน (ความถี่เท่ากับ 12) ฝ่ายกิจกรรมของโรงเรียน (ความถี่เท่ากับ 5) ฝ่ายบริหารชุมชน (ความถี่เท่ากับ 2) และฝ่ายกีฬา (ความถี่เท่ากับ 2) สำหรับคุณสมบัติของคณะอนุกรรมการหรือผู้ช่วยทำงานฝ่ายต่าง ๆ ที่ผู้รับการสัมภาษณ์เลือก ปรากฏรายละเอียดดังในตารางที่ 27

ตารางที่ 27 เกณฑ์ที่ประธานกรรมการศึกษาและเลขาธิการกรรมการศึกษาใช้เลือก
อนุกรรมการหรือผู้ช่วยทำงานฝ่ายต่าง ๆ

อันดับที่	เกณฑ์	ความถี่
1	เลือกจากทุกคุณวุฒิ ทุกวัย ทุกอาชีพ	16
2	มีความตั้งใจในการทำงาน	6
3	มีศรัทธาคือโรงเรียน	4
4	มีความรู้ความสามารถเฉพาะเรื่อง	4
5	เป็นผู้เสียสละ	2
6	เป็นผู้กล้าแสดงความคิดเห็น	2

จากตารางที่ 27 จะเห็นได้ว่า ประธานกรรมการศึกษาและเลขาธิการกรรมการศึกษาที่ได้รับการสัมภาษณ์เห็นว่า การเลือกบุคคลไปเป็นอนุกรรมการหรือผู้ช่วยทำงานฝ่ายต่าง ๆ ให้นำเลือกจากบุคคลทุกคุณวุฒิ ทุกวัย และทุกอาชีพ

เมื่อมอบหมายงานให้คณะอนุกรรมการหรือผู้ช่วยทำงานฝ่ายต่าง ๆ แล้ว ผู้รับการสัมภาษณ์ระบุว่า ผู้ที่คอยดูแลติดตามผลการปฏิบัติงานที่มีความถี่สูงสุดและรองลงมาได้แก่ ประธานกรรมการศึกษาและครู (ความถี่เท่ากับ 8) ประธานกรรมการศึกษาและครูใหญ่ (ความถี่เท่ากับ 6) คณะครูในโรงเรียน (ความถี่เท่ากับ 6) คณะกรรมการศึกษา (ความถี่เท่ากับ 6) เมื่อประสบปัญหาในการดำเนินงาน ผู้ช่วยแก้ไขปัญหามีความถี่ของผู้รับการสัมภาษณ์ตอบสูงสุดและรองลงมาได้แก่ ครูใหญ่ (ความถี่เท่ากับ 12) คณะกรรมการศึกษา (ความถี่เท่ากับ 8)

ในกรณีที่คณะกรรมการศึกษามีโต้แย้งตั้งคณะอนุกรรมการหรือผู้ช่วยทำงานฝ่ายต่าง ๆ ช่วยงาน เมื่อมีงานที่จะต้องปฏิบัติมาก ผู้รับการสัมภาษณ์แจ้งว่า คณะกรรมการศึกษาได้ระดมผู้ช่วยทำงานตามความถี่สูงสุดและรองลงมาได้แก่ ประชาชนในหมู่บ้าน (ความถี่เท่ากับ 10) และผู้ปกครองนักเรียนในปัจจุบัน (ความถี่เท่ากับ 7)

เมื่อศึกษาถึงสภาพที่กรรมการศึกษาของแต่ละโรงเรียนได้ให้ความช่วยเหลือโรงเรียนของตนแล้ว พบว่า ผู้รับการสัมภาษณ์ส่วนมากคือ จำนวน 34 คนหรือร้อยละ 94.44 คอบว่า กรรมการศึกษาได้ให้ความช่วยเหลือโรงเรียนดี (ความถี่เท่ากับ 28) จำนวน 23 คนหรือร้อยละ 63.89 เห็นว่า กรรมการศึกษาผู้ปฏิบัติงานนี้ทำงานได้ผลดี เพราะว่า ทุกคนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี (ความถี่เท่ากับ 15) และกรรมการศึกษามีแผนปฏิบัติงาน (ความถี่เท่ากับ 8) สำหรับการจัดงานพบปะสังสรรค์ระหว่างกรรมการศึกษาโรงเรียนเดียวกัน ผู้รับการสัมภาษณ์ส่วนมากคือจำนวน 22 คนหรือร้อยละ 61.11 แจ้งว่า นาน ๆ จักครั้งหนึ่ง

5. บทบาทของกรรมการศึกษาต่อโรงเรียน

ผู้รับการสัมภาษณ์เห็นว่า กรรมการศึกษาควรมีหน้าที่ช่วยเหลือโรงเรียนในเรื่องต่าง ๆ ปรากฏรายละเอียดดังในตารางที่ 28

ตารางที่ 28 ความคิดเห็นของประธานกรรมการศึกษาและเลขานุการกรรมการศึกษาเกี่ยวกับหน้าที่ของกรรมการศึกษาในการช่วยเหลือโรงเรียน

อันดับที่	หน้าที่	ความถี่
1	ช่วยพัฒนาโรงเรียน	14
2	ช่วยเหลือด้านการเงิน	8
3	ช่วยดูแลทรัพย์สินสมบัติของโรงเรียน	7
4	ช่วยเหลือด้านแรงงาน	3
5	ช่วยควบคุมดูแลความประพฤติของเด็ก	2
6	ช่วยจัดหาวัสดุการเรียนสนับสนุนการเรียนการสอน	2
7	ช่วยประสานให้ชุมชนเข้าใจการจัดการศึกษาของโรงเรียน	2

จากตารางที่ 28 จะเห็นได้ว่า ประชากรกรรมการศึกษาและเลขานุการกรรมการศึกษา มีความต้องการให้กรรมการศึกษาช่วยพัฒนาโรงเรียนมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การให้ความช่วยเหลือแก่โรงเรียนด้านการเงิน

6. ปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้การทำงานของกรรมการศึกษาไม่บรรลุเป้าหมาย

ผู้รับการสัมภาษณ์ระบุว่า ปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้กรรมการศึกษาทำงานไม่บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ปรากฏรายละเอียดดังในตารางที่ 29

ตารางที่ 29 ปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้กรรมการศึกษาทำงานตามหน้าที่ไม่บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

อันดับที่	ปัญหาและอุปสรรค	ความถี่
1	เศรษฐกิจชาวบ้านอยู่ในระดับต่ำ	14
2	กรรมการศึกษามีพื้นความรู้ต่ำ	12
3	ทั้งประชาชนและกรรมการศึกษาประกอบอาชีพส่วนตัว จึงขาดความร่วมมือ	8
4	เกิดความขัดแย้งในระหว่างกรรมการศึกษาคด้วยกัน	2
5	การทำงานขาดการวางแผน	2

จากตารางที่ 29 จะเห็นได้ว่า ปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้กรรมการศึกษาทำงานไม่บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งผู้รับการสัมภาษณ์ระบุไว้เป็นความถี่สูงสุดและรองลงมาได้แก่ เศรษฐกิจของชาวบ้านอยู่ในระดับต่ำ และกรรมการศึกษามีพื้นความรู้ต่ำ ซึ่งทั้งสองปัญหามีค่าความถี่ใกล้เคียงกัน